

Hömosen vindkraftsprojekt, Malax

Motiverad slutsats

Den motiverade slutsatsen är den slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser som kontaktmyndigheten har gjort utgående från bedömningsbeskrivningen och de åsikter och utlåtanden som har inlämnats om den, och kontaktmyndighetens egen analys med stöd av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen).

PROJEKTINFORMATION

Projektets namn och placering

Hömosen vindkraftsprojekt, Malax

Projektansvarig

Energiequelle Oy, Malmgatan 30, 00100 Helsingfors

Sitowise Oy har fungerat som konsult vid utarbetandet av bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har varit kontaktmyndighet för projektet.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projektalternativen

Energiequelle Oy planerar ett vindkraftsprojekt med högst 26 kraftverk i Hömosenområdet i Malax kommun. Produktionsområdet är beläget cirka 2 km öster-sydost om Petalax tätort. Planeringsområdets areal är sammanlagt cirka 2 300 ha. Vindkraftverkens totalhöjd är högst 300 m och

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

den totala effekten högst 260 MW. Utöver vindkraftverken byggs i området de nödvändiga anslutningsvägarna, servicevägarna mellan kraftverken, jordkablar mellan kraftverken samt minst en elstation.

För projektområdets externa elöverföring planeras två ruttalternativ. I båda alternativen placeras 110 eller 400 kV luftledningar delvis i nya terrängkorridorer och delvis parallellt med befintliga kraftledningar. Elöverföringen skulle ske antingen från projektområdet norrut till elstationen i Toby (alternativ ALT-A) eller söderut till elstationen i Kärppiö (ALT-B). Om alternativ ALT2 genomförs, ingår i alternativet en cirka 9 km lång del inom området för alternativ ALT1 (förlängningen ALT-B). Den planerade kraftledningsruttens längd är i alternativ ALT-A cirka 32 km och i alternativ ALT-B cirka 36–45 km.

Bedömda alternativ

ALT-0: Projektet genomförs inte

ALT1: I området byggs 26 vindkraftverk. Den totala effekten är högst 260 MW.

ALT2: I området byggs 6 vindkraftverk. Den totala effekten är högst 60 MW.

Bedömda alternativ för elöverföring

ALT-A: En cirka 32 km lång luftledning på 110 eller 400 kV från produktionsområdet norrut till elstationen i Toby.

ALT-B: En cirka 36–45 km lång luftledning på 110 eller 400 kV från produktionsområdet söderut till elstationen i Kärppiö. Om alternativ ALT2 genomförs, ingår i alternativet en cirka 9 km lång del inom området för alternativ ALT1 (förlängningen ALT-B)

INLEDANDE AV ÄRENDET

Den projektansvarige Energiequelle Oy har inlett förfarandet för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsförfarande) genom att lämna in programmet för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsprogram) till kontaktmyndigheten 22.2.2024. Bedömningsprogrammet var framlagt 4.3–3.4.2024 och kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande om det den 3.5.2024.

Den projektansvarige lämnade den 22.08.2025 en miljökonsekvensbeskrivning (nedan bedömningsbeskrivning) till kontaktmyndigheten för behandling och att ge en motiverad slutsats.

Behovet av att tillämpa bedömningsförfarandet för projektet bestäms med stöd av punkt 7 e i bilaga 1 i lagen om förfarandet vid

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

miljökonsekvensbedömning (252/2017) (nedan MKB-lagen) om vindkraftsprojekt där antalet enskilda anläggningar är minst 10 eller den totala effekten minst 45 megawatt, samt punkt 8 b om kraftledningar ovan jord på minst 220 kilovolt vars längd är mer än 15 kilometer.

INFORMATION OCH SAMRÅD OM BEDÖMNINGSBESKRIVNINGEN

Kontaktmyndigheten informerade om bedömningsbeskrivningen och om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom en offentlig kungörelse som var framlagd under tiden 23.9–10.11.2025. - Kungörelsen och bedömningsbeskrivningen med bilagor publicerades på NTM-centralens webbplats www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa och på miljöförvaltningens webbplats <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/homossens-vindkraftsprojekt-malax>. Meddelande om kungörelsen har skickats till kommunerna Malax, Laihela, Korsholm och Östermark samt till städerna Närpes och Kurikka för publicering på deras webbplatser. Dessutom har man informerat om bedömningsbeskrivningen, dess framläggande samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden i tidningarna Ilkka-Pohjalainen, Vasabladet, Syd-Österbotten genom tidningsannonser som publicerades den 23.9.2025.

Under hörandetiden kunde man ta del av bedömningsbeskrivningen i pappersform på följande platser: Kommunhusen i Malax, Laihela, Korsholm och Östermark samt stadshusen i Närpes och Kurikka.

Om bedömningsbeskrivningen ordnades ett offentligt möte den 21.10.2025 kl. 18.00 i Petalax gymnasium, Mamrentie 9, Malax. Det var också möjligt att delta i mötet på distans via Teams.

Utöver representanter för kontaktmyndigheten och den projektansvariga deltog 23 personer fysiskt i mötet och 7 personer via distansförbindelse.

Vid det offentliga mötet togs bland annat följande frågor upp: de bullerolägenheter som uppstår, infraljudens hälsoeffekter, ansvar för nedmontering av vindkraftverken och eftervårdsåtgärder, konsekvenserna av en eventuell konkurs för verksamhetsutövaren, information till skogsägarna om en eventuell ändring av projektets ägare, vindkraftverkens inverkan på fastigheternas värde, risker som orsakas av mikroplast och PFAS-föreningar från vindkraftverken, kommunens fastighetsskatteintäkter, att det elöverföringsalternativ som presenteras i planen saknas i MKB-beskrivningen samt förhållandet mellan det mer omfattande projektalternativet ALT1 och landskapsplanen.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

SAMORDNING AV MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNINGEN MED ANDRA FÖRFARANDEN

I samband med förfarandet för miljökonsekvensbedömning har en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen (9/2023) utarbetats för följande Natura 2000-områden: Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA) och Varisneva (FI0800015, SAC). De utlåtanden om Naturabedömningarna som getts av NTM-centralen i Södra Österbotten och Forststyrelsen finns som bilagor till den motiverade slutsatsen.

UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSBESKRIVNINGEN

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsbeskrivningen av kommuner och andra myndigheter inom projektets influensområde som sannolikt berörs av frågan. Kontaktmyndigheten fick in 21 utlåtanden och 8 åsikter om bedömningsbeskrivningen.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens syn på det centrala innehållet i responsen. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adressen <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/homoss-ens-vindkraftsprojekt-malax>. Uppgifter som betraktas som personuppgifter har strukits ur utlåtandena och synpunkterna som publicerats på webbplatsen.

Sammandrag av utlåtandena

NTM-centralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för trafik och infrastruktur, konstaterar att effekterna av specialtransporter huvudsakligen har bedömts som en procentuell ökning av trafikmängden, vilket inte beskriver de lokala effekterna på en tillräcklig nivå. I Finland har man inte tidigare byggt kraftverk som är 300 meter höga, så det saknas erfarenhet av de specialtransporter som krävs för sådana. Petalax tätort har granskats som en möjlig rutt för specialtransporter och där har effekterna i alternativ ALT1 bedömts som måttligt negativa. De lokala effekterna bör beaktas också i andra tätorter längs specialtransportsrutterna. I de sammantagna konsekvenserna har specialtransporterna huvudsakligen beaktats i fråga om trafikmängderna på riksväg 8, även om effekterna i närheten av hamnar kan vara lokalt betydande.

Från och med den 1.1.2026 ansöks trafiktillstånd hos livskraftscentralen i Inre Finland i stället för hos NTM-centralen i Birkaland. För placering av kablar, ledningar och rör ingås inte längre placeringsavtal. Placeringstillståndet omfattar tillstånd för arbeten i vägområdet.

Södra Österbottens förbund konstaterar att förbundet i sitt utlåtande om bedömningsprogrammet bad att beredningen av landskapsplanen för Södra Österbotten 2050 ska beaktas som en del av bedömningsförfarandet. I

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

bedömningsbeskrivningen finns det dock fortfarande betydande brister och felaktiga uppgifter i detta avseende. Bedömningsbeskrivningen innehåller inte en uppdaterad beskrivning av den gällande landskapsplanen för Södra Österbotten 2050 inom området för elöverföringsalternativet ALT-B och de beteckningar och bestämmelser i landskapsplanen som påverkar planeringen.

Elöverföringsalternativet ALT-B medför större konsekvenser än alternativ ALT-A bland annat för skogsbruket, skyddsområdena, naturtyperna och den häckande fågelfaunan. På basis av miljökonsekvensbedömningen bör projektets elöverföring inte genomföras enligt alternativ ALT-B, utan den fortsatta planeringen ska föras vidare på andra sätt.

Meteorologiska institutet har inget att anmärka på projektets bedömningsbeskrivning, eftersom området ligger mer än 20 km från institutets närmaste väderradar. Meteorologiska institutet påpekar dock att det i bedömningsbeskrivningen felaktigt har antagits att projektet inte påverkar väderradarnas funktion. I detta fall bedöms effekterna inte, eftersom området ligger mer än 20 km bort. Stora vindkraftsområden syns upp till 100–150 km bort. Det finns omfattande planer på vindkraftsområden i regionen, och om de förverkligas kommer de att orsaka betydande störande ekon i radarmätningarna och kan eventuellt påverka vädertjänsten i området.

Kauhajoki stads miljötjänster tar som Östermark kommuns miljöskydds- och miljöhälsomyndighet ställning till bedömningsbeskrivningen och konstaterar beträffande elöverföringsalternativet ALT-B att flera energiprojekt planerar att genomföra elöverföringen med luftledningar från norr till elstationen i Kärppiö längs den nuvarande kraftledningslinjen. Det är inte möjligt att bredda ledningskorridoren obegränsat västerut, eftersom Natura 2000-området Varisneva ligger alldeles intill ledningskorridoren. En breddning av ledningskorridoren västerut kan medföra försämrade konsekvenser för Natura 2000-området. Vid planering och genomförande av olika energiprojekt måste man samarbeta när det gäller planeringen av elöverföringen.

Laihela kommun har inget att anmärka på projektets bedömningsbeskrivning.

Transport- och kommunikationsverket Traficom påminner om att ändringen av 158 § i luftfartslagen har trätt i kraft den 1.9.2025 och att detta bör beaktas. Den som uppför ett hinder i luftrummet ska utreda om objektet behöver flyghindertillstånd samt bifoga de förutredningar som denne själv tagit fram till ansökan om flyghindertillstånd innan ansökan lämnas in till Traficom.

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

Naturresursinstitutet konstaterar att projektets effekter på faunan och jakten har behandlats på ett tillräckligt sätt, men att bedömningarna ändå innehåller osäkerhetsfaktorer. Vid fastställande av vargens kärnrevir kan bedömningen inte enbart baseras på Naturresursinstitutets observationsdata, eftersom observationerna koncentreras till områden där människor rör sig. Påståendet att stora rovdjur och bytesdjur skulle anpassa sig till vindkraften saknar vetenskapligt stöd. Bedömningen av de sammantagna konsekvenserna innebär en risk för felbedömningar när det gäller känsliga arter, såsom hönsfåglar.

Kollisionsmodellering som gäller en sekretessbelagd art kan användas som stöd för fältobservationerna, men får inte ersätta dem. Det finns oklarheter i kollisionsmodellens ingångsvärden och i bedömningen av riskhöjden, vilka borde motiveras. Dessutom bör kraftledningens sträckning kontrolleras i terrängen, om den placeras inom ett område som aktivt används av en sekretessbelagd art.

Västkustens miljöenhet konstaterar att kraftverkens placering inte får vara sådan att miljöministeriets riktvärden för buller överskrids. I alternativ ALT1 ligger några bostadshus enligt modelleringen mycket nära riktvärdet 40 dB, vilket innebär en risk för bullerproblem.

Enligt modelleringen av rörliga skuggor överskrids riktvärdena för skuggflimmer för flera bostadshus i alternativ ALT1 och för vissa även i alternativ ALT2. För bebyggelsen i närområdet kan det uppstå problem om driften av enskilda kraftverk inte regleras. Risken för is som lossnar från rotorbladen bör beaktas i närheten av vägar och på områden där människor vistas. Elledningarna ska planeras så att olägenheterna för bebyggelsen minimeras. Vattenkvaliteten i grundvattenområden och brunnar får inte försämrats.

I alternativ ALT2 är effekterna på bebyggelsen avsevärt mindre. Båda elöverföringsalternativen är mycket långa och har konsekvenser för markägare, bebyggelse och landskap.

Malax kommun betonar att det i landskapsplanen för Österbotten 2050 finns en övre gräns för hur många vindkraftverk som får placeras i ett regionalt betydande vindkraftsområde. Enligt kommunen överskrider projektalternativ ALT1 denna gräns och är därför inte förenligt med landskapsplanen. Alternativ ALT1 har betydande negativa konsekvenser ur flera synvinklar. De eventuellt betydande negativa effekterna av det södra elöverföringsalternativet ALT-B på häckande fåglar måste beaktas.

I det anhängiga utkastet till delgeneralplan för Smalmossa, som motsvarar projektalternativ ALT2, är jordkabeln till elstationen i Lolax i Petalax det primära elöverföringsalternativet. Detta elöverföringsalternativ har inte utretts i förfarandet för miljökonsekvensbedömning. För att genomföra

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

alternativ ALT2 med sex vindkraftverk är det inte ekonomiskt lönsamt att dra luftledningarna till elstationen i Toby eller Kärppiö.

Kommunen begär att man stryker det förfarande som beskrivs på sidan 112 i bedömningsbeskrivningen, enligt vilket man genom kommunal planläggning eventuellt skulle kunna genomföra helheter med färre än sju vindkraftverk utanför det vindkraftsområde som avgränsats i landskapsplanen. Detta förfarande är enligt kommunens uppfattning varken ändamålsenligt eller möjligt. I kommunens tillstånds- och planeringsanvisningar för förnybar energi styrs industriell vindkraft till de regionalt betydande vindkraftsområden som märkts ut i Österbottens landskapsplan. Kommunen anser att projektalternativ ALT1 ska utgöra en helhet och att det bör betecknas som vindkraftsområde i landskapsplanen, om planeringen av alternativ ALT1 fortsätter.

Forststyrelsen konstaterar att projektets genomförande förändrar hela områdets karaktär från ett skogs- och myrdominerat område till ett kraftigt människopåverkat område. Konsekvenserna kan vara större än beräknat särskilt för arter som undviker mänsklig verksamhet (bl.a. ugglor, tjäder).

Forststyrelsen har i sitt utlåtande över projektets bedömningsprogram förutsatt att projektets konsekvenser bedöms i förhållande till området Unjärvmossen–Hömosen enligt myrskyddsprogrammets kompletteringsförslag (SSTE-området). I rapporten Naturutredningar beskrivs undersökningsmetoderna och de kartlagda områdena för utredningen av häckande fåglar på ett bristfälligt sätt.

I alternativ ALT1 har projektet sannolikt betydande konsekvenser för SSTE-området Unjärvmossen–Hömosen. I alternativ ALT2 är vindkraftverken avgränsade till den östra sidan av Unjärvmossen, vilket innebär att konsekvenserna är mindre. I alternativ ALT2 presenteras dock konstruktioner i den omedelbara närheten av Hömosens myrområden. Särskilt kraftverken 6 och 8 samt elstationen borde helst flyttas till den nordöstra eller östra delen av området.

De myrskyddsområden i Harjaisneva–Pilkoonneva och Varisneva, som ligger i närheten av elöverföringsalternativet ALT-B, behandlas i bedömningsbeskrivningen huvudsakligen som Naturaområden, och områdenas status som skyddsområden som grundar sig på lag eller förordning beaktas inte fullt ut. Harjaisneva–Pilkoonneva ingår i ett förekomstområde för en sekretessbelagd art.

Elöverföringsalternativ ALT-B tangerar myrskyddsområdet Varisneva, vars fridlysningsbestämmelser inte gör det möjligt att placera en luftledning inom myrskyddsområdet och inte heller att röja trädbeståndet eller begränsa tillväxten i kantzonen till kraftledningskorridoren.

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

I omgivningen kring projektområdet och elöverföringsrutterna finns revir för två sekretessbelagda rovfågellarter. Projektet har sannolikt ingen betydande inverkan på de ovan nämnda reviren, eftersom de är belägna flera kilometer från vindkraftverken eller kraftledningarna. Särskilt för den ena arten har det redan tidigare byggts vindkraft inom artens revir, och detta projekt kommer att öka de sammantagna konsekvenserna av projekten på arten. Om alla projekt som placeras i området beaktas kan konsekvenserna för arten bli betydande.

Om Hömossenprojektet genomförs blir det betydligt svårare att ansluta havsvindkraftsprojektet i Korsnäs till den elstation i Toby som stamnätsbolaget har anvisat.

Korsholms kommun konstaterar att det för det norra elöverföringsalternativet i första hand bör utredas möjligheten att ansluta till elstationen i Petalax. I landskapsplanen för Österbotten ingår området Smalmossa, det vill säga ALT2, i ett område som reserverats för vindkraft. Utgångspunkten har varit att detta område ska anslutas till elstationen i Petalax.

Om elstationen i Toby kvarstår som ett alternativ som ska utredas, ska elöverföringens effekter åtminstone utredas för markägare, bebyggelsen, markanvändning, elstationen i Toby och landskapsbilden. Dessutom bör man noggrant utreda om det är möjligt att använda befintliga ledningskorridorer för elöverföring och prioritera dem om det finns en sådan möjlighet. Vid behov ska man också utreda möjligheten att bygga en ny elstation där elöverföringen från projektområdet når stamnätet. Flera parallella ledningskorridorer ska absolut undvikas.

Österbottens museum konstaterar att de så kallade observationsobjekt som Museiverket lagt till i fornlämningsregistret år 2025 ska beaktas vid planeringen av elöverföringsrutterna. Inom projektområdet finns inga sådana objekt.

Alternativ ALT1 är inte genomförbart, eftersom endast en liten del av det ligger inom det vindkraftsområde som anvisats i landskapsplanen. I samband med arbetet med landskapsplanen har man bedömt lämpliga placeringsplatser för vindkraft. I alternativ ALT1 är konsekvenserna för landskapet, kulturmiljön och människornas livsförhållanden stora. Problemet med alternativ ALT2 är de långa elöverföringsrutterna. Särskilt elöverföringsalternativ ALT-B skulle orsaka betydande landskapsolägenheter. Elöverföringen bör ske med jordkablar.

Österbottens förbund konstaterar att alternativ ALT2 överensstämmer bäst med det vindkraftsområde som har definierats i landskapsplanen. Projektområdet sträcker sig dock något längre västerut och ett av kraftverken är helt beläget utanför det vindkraftsområde som anges i

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

landscapsplanen. Med beaktande av de sammantagna konsekvenserna överskrids riktvärdet 40 dB(A) för buller vid en byggnad vars användningsändamål man avser att ansöka om ändring för, från bostadsändamål till annan användning. När det gäller skuggning överskrids det årliga riktvärdet på 8 timmar vid 16 observationspunkter och det teoretiska dygnsvärdet på 30 minuter överskrids vid 8 observationspunkter.

I alternativ ALT1 är projektområdet avsevärt större än det område som i landskapsplanen reserverats för vindkraftverk, och 21 av 26 vindkraftverk är belägna utanför det område som definierats i landskapsplanen. Alternativet är inte förenligt med Österbottens landskapsplan 2050.

I Österbottens landskapsplan betonas samordningen av produktionen, överföringen och lagringen av energi med övrig markanvändning i området. Rekommendationen är att kraftledningarna i första hand ska koncentreras till en gemensam linjekorridor och gemensamma stolpar och att jordkablar ska användas i mån av möjlighet.

Österbottens räddningsverk betonar vikten av en projektspecifik riskanalys för att identifiera eventuella risker i anslutning till iskastning, bränder och andra olyckor. Beredskapen för riskerna ska planeras och beskrivas så att man i bygglovsskedet kan bedöma om de skyddsåtgärder som presenteras i bygglovsansökan är tillräckliga.

Is och delar från vindkraftverk har observerats slungats ut på upp till 500 meters avstånd från kraftverken. Byggnader, friluftsleder eller andra allmänna platser bör inte placeras närmare än 600 meter från vindkraftverken, om inte den projektspecifika riskanalysen visar att ett mindre säkerhetsavstånd kan tillämpas. I utlåtandet påminns också om andra myndighetsanvisningar som gäller säkerhet.

Försvarmaktens 2. logistikregemente konstaterar att Försvarmakten inte har ombetts ge något nytt utlåtande om projektets godtagbarhet efter att kraftverkens placering har ändrats. Försvarmakten påminner om att om projektet avviker från de uppgifter som låg till grund för det tidigare utlåtandet om godkännande, ska den projektansvariga begära ett nytt utlåtande av Huvudstaben om godtagbarheten och utredningsbehovet för projektet.

Museerna i Seinäjoki konstaterar att de arkeologiska objekt som påträffats vid den arkeologiska inventeringen och de observationsobjekt som Museiverket identifierat ska beaktas i den fortsatta planeringen av elöverföringsrutt ALT-B och att man ska säkerställa att objekten bevaras.

Siktområdesanalysen har presenterats endast inom en radie på 25 km, trots att det i bedömningsbeskrivningen konstateras att det teoretiska maximala synlighetsområdet uppgår till 40 km. Bakgrundskartorna i bilderna är av

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

dålig kvalitet, vilket gör det omöjligt att på ett tillförlitligt sätt tolka analysens resultat utifrån dem.

På Södra Österbottens sida har man i bedömningen endast beaktat det på landskapsnivå värdefulla landskapsområdet i Närviöjokis kulturlandskap. Konsekvenserna för landskapet i området i Södra Österbotten har bedömts mycket ytligt, och det har bland annat inte tagits fram några illustrationer alls. De stora vindkraftverken kommer att medföra konsekvenser för landskapets värdefulla områden och invånare.

Östermark kommun anser att elöverföringsalternativet ALT-B inte är godtagbart. Elöverföringsrutten ALT-B skulle öka belastningen på elstationen i Kärppiö och försvåra genomförandet av Östermarks egna energi- och elöverföringsprojekt. Kraftledningen skulle i betydande grad begränsa kommunens framtida markanvändning och utvecklingen av energiinfrastrukturen. Kommunen godtar inte att en separat ny ellinje byggs på Östermarks område, utan elöverföringen kan genomföras endast genom att ansluta till befintliga eller gemensamt utnyttjade ledningskorridorer. Elöverföringsnäten ska granskas som en helhet och sträckningarna styras som en samordnad helhet i förhållande till alla befintliga och planerade projekt inom Östermark kommuns område innan slutliga lösningar väljs.

NTM-centralen i Egentliga Finland, i egenskap av fiskerimyndighet, konstaterar att den inte ger något utlåtande om detta projekt.

Fingrid Abp konstaterar att det inom området för alternativ ALT1 finns ett behov av Fingrids likströmsförbindelse mellan Finland och Sverige (Kvarkensförbindelsen). I alternativ ALT1 placeras en del av kraftverken så att det inte finns utrymme kvar för denna nya kraftledning. Till den delen strider alternativ ALT1 mot landskapsplanen. Det är viktigt att säkerställa att Kvarkensförbindelsen kan genomföras i enlighet med Österbottens landskapsplan. Inom projektområdet för ALT1 måste en tillräckligt bred korridor lämnas där nämnda kraftledning kan förverkligas.

Suomen Erillisverkot Abp konstaterar att projektet inte har någon inverkan på affärsverksamheten Verkko-operaattoripalvelut vid Suomen Erillisverkot Abp.

Sammandrag av åsikterna

EPV Alueverkko Oy konstaterar att det längs rutterna för elöverföringsalternativen finns flera befintliga och planerade kraftledningar som ägs av EPV Alueverkko Oy och som har gällande inlösningstillstånd. När planeringen av kraftledningarna framskrider ska ett separat utlåtande om korsningen begäras hos EPV Alueverkko Oy.

Pirttikylä 2100 ry konstaterar att alternativ ALT-0, där projektet inte genomförs alls, är det enda rätta alternativet. Hänsynen till naturen och

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

människornas livsmiljö, hälsa, säkerhet, trivsel och välbefinnande ska stå i första rummet. Vindkraftverken, vägnätet och elledningarna förstör i stor omfattning skog och kolsänkor samt naturens biologiska mångfald. De sammantagna konsekvenserna av vindkraftsområdena har inte beaktats tillräckligt väl. Projektområdet ligger på en viktig flyttväg för fåglar. Flyttfågelinventeringen utfördes våren 2024 under den kallaste perioden, men under den egentliga flyttningen har ingen räkning utförts.

Infraljud och lågfrekvent buller orsakar hälsoproblem för människor och djur. De vindkraftverk som redan är i drift i Malax ger upphov till bullerproblem, och detta projekt skulle ytterligare förvärra bullerproblemet. De planerade vindkraftverken är mycket höga, vilket innebär att isklumpar, delar av rotorbladen o.dyl. som eventuellt lossnar kan slungas iväg upp till över 500 meter. Släckning av eventuella bränder är utmanande. Också myndigheternas varningsmeddelanden påverkas negativt. Från vindkraftverkens rotorblad lossnar mikroplast och andra kemikalieutsläpp till den omgivande naturen. Det finns inget behov av att planlägga några fler nya vindkraftsområden på västkusten.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt, konstaterar att projektet medför betydande negativa konsekvenser för naturen, eftersom byggandet orsakar permanent naturförlust. Detta gäller områdets naturvärden och hotade arter. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid de sammantagna konsekvenserna på fågelfaunan.

Utredningarna av fågelfaunan borde genomföras under flera på varandra följande år, så att de årliga variationerna i födosituation och häckningsutfall kan beaktas. De nuvarande utredningarna uppfyller inte detta krav. Även utredningarna om flygekorre ska göras som fleråriga uppföljningar, så att fortplantnings- och rastplatserna samt rutterna kan identifieras på ett tillförlitligt sätt.

De nuvarande biodiversitetsmålen står i konflikt med vindkraftsproduktionen. Projekt för förnybar energi ökar markanvändningen och påskyndar naturförlusten. De åtgärder som behövs för att stoppa naturförlusten kommer att kosta mer än vad den förnybara energin inbringar i skatteintäkter till området. I enlighet med försiktighetsprincipen bör projektet inte genomföras enligt alternativen ALT1 eller ALT2, utan det bästa alternativet för detta projekt är ALT-0.

Telia Finland Oy konstaterar att det går en radiolänk från Telia genom projektområdet och att den riskerar att brytas om projektet genomförs. Avståndet mellan rotorbladen på varje kraftverk och radiolänken ska alltid vara minst 100 meter. Telia begär att få positionerna för de planerade kraftverken för att kunna utreda ersättande alternativ för radiolänken. De kostnader som uppkommer för att ersätta radiolänken ska ersättas Telia av

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

vindkraftsprojektet, om ett vindkraftverk bryter radiolänken. Alternativt ska de vindkraftverk som planerats i radiolänkens sträckning placeras på annat sätt eller lämnas obbyggda. För elöverföringsledningarna ska vindkraftsprojektet låta göra en separat utredning om farlig spänning.

Fyra åsikter inkom från *privatpersoner*. Åsikterna undertecknades av sammanlagt tio personer. I åsikterna konstateras att projektet försämrar människors boende- och levnadsförhållanden och trivsel samt orsakar olägenheter för landskapet och hälsoproblem, såsom olägenheter i form av buller, infraljud, ljus och rörliga skuggor.

Projektet äventyrar också områdets naturvärden. Ett stort sammanhängande skogsområde riskerar att splittras på grund av projektet. Naturutredningar som bara pågår några dagar räcker inte för att ge en rättvisande bild av de verkliga konsekvenserna för naturen. Värdet på fastigheterna i området riskerar att sjunka. Projektet är beläget alltför nära tätorterna Petalax och Ribäcken. De boendes oro tas inte på tillräckligt stort allvar. Man vill inte ha mer vindkraft i området. I åsikterna konstateras att alternativ ALT-0, där projektet inte genomförs alls, är det bästa alternativet med tanke på människors livsmiljö, naturen och den framtida utvecklingen.

Alternativ ALT1 ligger till stor del utanför det vindkraftsområde som angetts i landskapsplanen för Österbotten, och står därför i konflikt med landskapsplanen. Särskilt alternativ ALT1 medför olägenheter för lokalbefolkningens boende- och levnadsförhållanden, eftersom antalet kraftverk är stort och de är upp till 300 meter höga. De höga kraftverken dominerar landskapet och minskar områdets rekreativvärde.

Även de långa elledningarna orsakar olägenheter för landskapsbilden och naturen. I åsikterna konstateras att särskilt elöverföringslinje ALT-B orsakar ekonomisk skada för jord- och skogsbruket. Längs dess sträckning finns också fornlämningar och ett grundvattenområde i Raineback. Oro väcker också risken för att vindkraftsbolaget eventuellt går i konkurs och följderna av detta, bl.a. i fråga om ansvaret för nedmontering av kraftverken.

BEDÖMNINGSBESKRIVNINGENS TILLRÄCKLIGHET OCH KVALITET

Kontaktmyndigheten har granskat bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet. Bedömningsbeskrivningen Vindkraftsprojektet Hömossen, Malax uppfyller de innehållskrav som ställs på en bedömningsbeskrivning enligt 19 § i MKB-lagen (252/2017) och 4 § i MKB-förordningen (277/2017).

Bedömningsbeskrivningen har utarbetats utifrån bedömningsprogrammet och i väsentliga delar utifrån kontaktmyndighetens utlåtande om programmet. Den genomförda bedömningen har brister, men utifrån den bedömning som gjorts och den respons som inkommit under samrådet är

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö ja luonnonvarat

Vaihde 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

Alvar Aallon katu 5
PL 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PL 262, 65101 Vaasa

Pitkäsillankatu 15
PL 77, 67101 Kokkola

NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN, Miljö och naturresurser

Växel 0295 027 500
www.ntm-centralen.fi/sodraosterbotten

Alvar Aallon katu 5
PB 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PB 262, 65101 Vasa

Långbrogatan 15
PB 77, 67101 Karleby

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

det möjligt att bilda sig en helhetsbild av projektet och dess miljökonsekvenser samt att identifiera och bedöma projektets betydande konsekvenser. Den projektansvarige har haft tillgång till tillräcklig expertis för att genomföra miljökonsekvensbedömningen och dess separata utredningar.

I samband med hörandet och kontaktmyndighetens egen granskning har det framkommit brister och osäkerhetsfaktorer som ska beaktas vid den fortsatta planeringen av projektet samt i samband med planläggningen och tillståndsförfarandena. Kontaktmyndigheten framför följande i fråga om de bristfälliga bedömningarna:

Rapportering och utarbetarnas kompetens

Redogörelsen för kompetensen och rollerna hos de personer som deltagit i bedömningen är i huvudsak tydlig, men i kompetensförteckningen saknas närmare uppgifter om de underkonsulter som använts vid kartläggningar och utredningar, bland annat utbildning och antal år av erfarenhet. Uppgifterna borde ha presenterats för att säkerställa kompetensen hos dem som utarbetat bedömningsbeskrivningen och de rapporter som ligger till grund för den.

Vid bedömningen av konsekvensernas betydelse har man använt olika termer i avsnitten om enskilda konsekvenstyper i bedömningsbeskrivningen jämfört med sammanfattningstabellen. Detta orsakar oklarhet vid granskningen av resultaten och försvårar jämförbarheten.

Beskrivning av projektet och projektalternativen

Projektalternativen har ändrats från programfasen till bedömningsbeskrivningen så att antalet kraftverk i alternativ ALT1 har minskats från 27 till 26. Dessutom har placeringen av kraftverken 1–6 i alternativ ALT1 flyttats så att de motsvarar kraftverksplatserna i det mindre alternativet ALT2 med sex kraftverk. När det gäller elöverföringen har sträckningsalternativen ALT-A och ALT-B inte ändrats.

Kontaktmyndigheten påpekar att man i den anhängiga delgeneralplanen för Smalmossa inom projektområdet, som motsvarar projektalternativ ALT2, har angett jordkabel som det primära elöverföringsalternativet från planområdet till den närbelägna elstationen i Petalax. Detta elöverföringsalternativ har varken presenterats eller bedömts i bedömningsbeskrivningen, och inga miljökonsekvensbedömningar har gjorts för det.

I bedömningsbeskrivningen fastställs inte vindkraftverkens maximala navhöjd eller rotners maximala diameter. För tydlighetens skull borde dessa uppgifter ha tagits med i projektbeskrivningen, eftersom vindkraftverkens dimensioner påverkar de konsekvenser som de medför. Att olika

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

utredningar har gjorts med vindkraftverk av olika storlek medför betydande osäkerhet i bedömningen av projektets konsekvenser.

Planer och tillstånd

Utöver marktäktstillstånd enligt marktäktslagen behöver man ofta i samma sammanhang också ansöka om miljötillstånd för krossning och brytning av stenmaterial, om verksamhetstiden för krossningen och brytningen sammanlagt uppgår till minst 50 dagar. Behovet av miljötillstånd gäller också flyttbara krossanläggningar.

I bedömningsbeskrivningen har mängden yttjord som avlägsnas inom projektet inte bedömts, och inte heller har transporter och deponeringsområdena för denna jord redovisats. Tillståndsplikten för miljötillstånd kan också bli aktuell vid behandling av icke-förorenad jord, eftersom annan hantering än deponering på avstjälningsplats är tillståndspliktig när den mängd som behandlas är minst 50 000 ton per år.

De vägnät som ska byggas och restaureras omfattar även fasta dräneringsdiken, vars anläggning och restaurering kan kräva att en dikningsanmälan görs till Tillstånds- och tillsynsverket. I bedömningsbeskrivningen har behovet av en dikningsanmälan inte identifierats.

Konsekvenser för markanvändningen och samhällsstrukturen

Bedömningsbeskrivningen innehåller inte en aktuell beskrivning av den gällande landskapsplanen för Södra Österbotten inom området för elöverföringsalternativet ALT-B och de beteckningar och bestämmelser i landskapsplanen som påverkar planeringen.

Behovet av att utvidga kraftledningsområdena och läget i samband med byggandet av nya elledningar parallellt med de befintliga förblir oklart, eftersom även andra projekts elöverföringslinjer planeras i samma ledningskorridorer.

När det gäller elöverföringen har konsekvenserna för landskapsplanens allmänna planeringsbestämmelser för elöverföring inte bedömts.

Yt- och grundvatten

I bedömningsbeskrivningen saknas en karta över sannolikheten för förekomst av sura sulfatjordar inom projektområdet.

Konsekvenser för Naturaområden och naturskyddsområden samt objekt inom skyddsprogram

Projektets konsekvenser för SSTE-området Unjärvmossen–Hömosen enligt kompletteringsförslaget till myrskyddsprogrammet har inte bedömts.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

De myrskyddsområden i Harjaisneva–Pilkoonneva och Varisneva, som ligger i närheten av elöverföringsalternativet ALT-B, behandlas i bedömningsbeskrivningen huvudsakligen som Naturaområden, och områdenas status som skyddsområden som grundar sig på lag eller förordning har inte beaktats fullt ut.

Fågelfauna

Den genomförda kartläggningen av den häckande fågelfaunan har inte dokumenterats med tillräcklig noggrannhet. Inga närmare observationspunkter, observationstider eller antal kartläggningsomgångar per observationsområde redovisas.

Fågelfaunan vid varje planerad vindkraftverksplats utreddes en gång med kartläggningsmetoden. Enligt bilaga 2 till Luopas-guiden ska beräkningen upprepas cirka fem gånger under varje häckningssäsong. Dessutom kvarstår osäkerhet om huruvida till exempel nattaktiva arter har beaktats. Uppföljningspunkten för uppföljningen av dagrovfåglar hade valts på ett ogynnsamt sätt med tanke på observationerna i projektområdets nordöstra del.

Även dokumentationen av den häckande fågelfaunan längs elöverföringsrutterna är delvis oklar. Antalet kartläggningsgångar vid varje enskilt kartläggningsobjekt och antalet häckande par för de observerade arterna förblir oklart.

Kollisionsmodelleringen för den sekretessbelagda arten 1 har inte gjorts revirspecifikt, utan utifrån artens allmänna kollisionsrisk. Konsekvensbedömningen av de häckande individerna och av att reviren bevaras som livskraftiga, både inom själva projektområdet och som en sammantagen konsekvens av projekten, ska preciseras som en del av den fortsatta planeringen. Bedömningen och den därtill hörande modelleringen borde ha genomförts utifrån ett revirspecifikt granskningsperspektiv.

Av rapporten Naturutredningar (bilaga 8) framgår det inte om Unjärvmossen och Hömossen, som ingår i SSTE-objektet, har kartlagts som en del av utredningen. I utredningsrapporten presenteras inte heller kartor över sådana arter som observerats i området och som är skyddsmässigt beaktansvärda, med undantag för skogshönsfåglar och ugglor. Områdets betydelse för tjädern bedöms inte.

Uppföljningen av flyttfåglar har inte genomförts i enlighet med anvisningarna i Luopas-guiden. Flyttuppföljningen har inte tidsplanerats till den mest optimala tiden på dygnet, och observationerna har under vissa uppföljningsdagar varit ganska kortvariga. Arter som flyttar nattetid har inte beaktats. Hur väl uppföljningsdagarna har tidsplanerats i förhållande till flyttningens framskridande bedöms inte.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

KONTAKTMYNDIGHETENS MOTIVERADE SLUTSATS

På basis av bedömningsbeskrivningen, responsen under samrådet och egen tilläggsgranskning framför kontaktmyndigheten sin motiverade slutsats följande om Hömossens vindkraftsprojekts betydande konsekvenser:

Kontaktmyndigheten anser att vindkraftsprojektets mest betydande konsekvenser, för båda projekialternativen ALT1 och ALT2, gäller människors livsförhållanden och trivsel, fågelfaunan, landskapet samt skyddsområden. Dessutom medför alternativet ALT1 betydande konsekvenser för markanvändningen och vargreviret. De sammantagna konsekvenserna tillsammans med andra projekt kan också vara betydande, särskilt när det gäller buller, rörliga skuggor, landskapet och konsekvenser för fågelfaunan.

I bedömningsbeskrivningen har alternativet ALT1:s konsekvenser för boendetrivseln och människors hälsa sammantaget bedömts som stora negativa och alternativet ALT2:s som måttligt negativa. Konsekvenserna av alternativ ALT1 för ljud- och ljusförhållandena har bedömts som måttligt negativa. Kontaktmyndigheten instämmer i dessa bedömningar, eftersom projektet är beläget nära bebyggelse och riktvärdena för rörliga skuggor överskrids. Projektet kan försämra boendetrivseln i området samt upplevelserna av rekreationsanvändningen.

I bedömningsbeskrivningen bedöms konsekvenserna av alternativ ALT1 för fågelfaunan som stora negativa och konsekvenserna av alternativ ALT2 som måttligt negativa. Kontaktmyndigheten bedömer att den presenterade konsekvensbedömningen går i rätt riktning, men att den innehåller osäkerheter på grund av brister i utredningarna. Kontaktmyndigheten ser det som problematiskt att vindkraftverken har placerats inom eller i omedelbar närhet av områden som i utredningarna avgränsats som värdefulla för fågelfaunan. Dessutom medför vindkraftverken en barriäreffekt och en kollisionsrisk för arter som häckar i området och för arter som jagar i området. Konsekvensernas betydelse förstärks av de stora konsekvenserna av elöverföringsalternativet ALT-B för den häckande fågelfaunan samt av rovfågelreviren i närheten av projektområdet.

I bedömningsbeskrivningen har konsekvenserna av alternativ ALT1 för landskapet bedömts som måttligt negativa och i alternativet ALT2 som ringa negativa. Kontaktmyndigheten konstaterar att alternativet ALT1 sannolikt medför större landskapskonsekvenser än vad som bedömts för närområdena, de värdefulla öppna landskapsområdena och åkerområdena. I alternativ ALT1 är vindkraftverken på många ställen ganska dominerande i Petalax landskap. Osäkerheten i bedömningen ökar också av att

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

landskapskonsekvenserna för Södra Österbotten har bedömts mycket ytligt och att det bland annat inte har utarbetats några illustrationer alls.

Kontaktmyndigheten konstaterar att de stora landskapskonsekvenser som bebyggelsen utsätts för också kan påverka människors trivsel negativt.

Enligt bedömningsbeskrivningen bedöms alternativet ALT1 medföra stora negativa konsekvenser för skyddsområdena och elöverföringsalternativet ALT-B medföra måttligt negativa konsekvenser för skyddsområdena. Kontaktmyndigheten instämmer i denna uppfattning. Inom projektområdet för alternativet ALT1 finns skyddsområden, och konsekvenserna riktar sig mot känsliga naturtyper och fågelfaunan. Elöverföringsrutt ALT-B skär igenom FINIBA-området i Suupohja och tangerar Naturaområdet och myrskyddsområdet i Varisneva.

I bedömningsbeskrivningen har konsekvenserna av alternativ ALT1 för markanvändningen och samhällsstrukturen bedömts som ringa negativa. Kontaktmyndigheten anser att konsekvenserna för markanvändningen är större än vad som bedömts i bedömningsbeskrivningen, eftersom alternativet ALT1 inte är förenligt med den gällande landskapsplanen för Österbotten. Fem kraftverk är belägna inom landskapsplanens vindkraftsområde och de övriga 21 kraftverken är belägna utanför vindkraftsområdets avgränsning.

Kontaktmyndigheten instämmer i bedömningens slutsats om stora negativa konsekvenser för vargen om alternativet ALT1 genomförs. Alternativet ALT1 kan försämra användningen av vargarnas kärnrevir, eftersom det är beläget i deras närhet. Bedömningen innehåller dock osäkerheter.

Kontaktmyndigheten konstaterar att planeringen av projektet särskilt präglas av de sammantagna konsekvenserna tillsammans med vindkraftsparkerna Långmossen och Ribäcken, som redan är i drift, samt med elöverföringsrutterna för andra projekt i området. Med beaktande av de sammantagna konsekvenserna överskrider riktvärdena för buller eller ligger nära riktvärdena vid några byggnader som används för boende och annan användning. I den sammanlagda modelleringen av rörliga skuggor uppstår skuggolägenheter som överskrider de rekommenderade och riktgivande värdena. För alternativet ALT1 är de sammantagna konsekvenserna på landskapsbilden stora, särskilt i Ribäckens ådalsområde och i Petalax tätort.

Kontaktmyndigheten konstaterar att alternativet ALT1 sammantaget medför mer negativa konsekvenser för miljön än alternativet ALT2 och att det dessutom till stor del är beläget utanför vindkraftsområdet i landskapsplanen.

Motivering

Konsekvenser för människors livsvillkor, trivsel och hälsa

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö ja luonnonvarat

Vaihde 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaaAlvar Aallon katu 5
PL 156, 60101 SeinäjokiWolffskavägen 35
PL 262, 65101 VaasaPitkäsillankatu 15
PL 77, 67101 Kokkola

NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN, Miljö och naturresurser

Växel 0295 027 500
www.ntm-centralen.fi/sodraosterbottenAlvar Aallon katu 5
PB 156, 60101 SeinäjokiWolffskavägen 35
PB 262, 65101 VasaLångbrogatan 15
PB 77, 67101 Karleby

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

Vid modelleringen av de sammantagna bullereffekterna beaktades utöver Hömossens projekt även kraftverken i Ribäcken, Långmossen och Takanebacken samt det planerade vindkraftsprojektet i Juthskogen. Med beaktande av de sammantagna konsekvenserna överskrider i alternativet ALT1 bullrets riktvärde på 40 dB vid två byggnader och i alternativet ALT2 vid en byggnad. Byggnaderna är numera bostads- eller fritidsbyggnader. Om användningsändamålet för byggnaderna i fråga inte ändras får riktvärdena för buller inte överskridas vid dessa fastigheter. Med beaktande av de sammantagna konsekvenserna är dessutom den högsta ljudnivån vid en bostadsbyggnad i alternativet ALT1 alldeles i närheten av riktvärdet 40 dB. Kontaktmyndigheten konstaterar att bullrets riktvärden inte får överskridas vid stadigvarande bostäder eller fritidsbostäder. Den primära lindringsåtgärden är att flytta kraftverken längre bort från byggnaderna eller att minska antalet kraftverk.

Det bullerområde på 40 dB som modellerats utifrån de sammantagna konsekvenserna av projekten i närområdet ska beaktas i den fortsatta planeringen, eftersom buller från vindkraftverk också begränsar annan markanvändning i närområdet.

Utifrån modelleringen av rörliga skuggor som gjorts utan att beakta trädbeståndets skyddande effekt överskrider den årliga sannolika skuggeffekten den rekommenderade gränsen på 8 timmar (som används i Sverige) vid 41 stadigvarande bostäder eller fritidsbostäder i alternativ ALT1 och vid tre stadigvarande bostäder i alternativ ALT2. Enligt de genomförda modelleringarna av rörliga skuggor uppstår, även i den gemensamma modelleringen tillsammans med andra projekt, skuggolägenheter som överskrider de rekommenderade och riktgivande värden som använts. För att lindra konsekvenserna föreslås att vindkraftverken utrustas med ett hanteringssystem för rörliga skuggor. Riktvärdena för rörliga skuggor överskrider redan i nuläget till följd av de närliggande vindparker som är i drift, vid sju observationspunkter.

Kontaktmyndigheten anser att vindkraftverkens drift inte får orsaka sådan oskälig olägenhet som avses i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Rekommenderade värden och riktvärden för rörliga skuggor får inte överskridas för en enda bostads- eller fritidsbyggnad. Den primära lindringsåtgärden är att flytta kraftverken längre bort från byggnaderna eller att minska antalet kraftverk.

Eftersom buller- och skuggmodelleringarna alltid är förknippade med osäkerhetsfaktorer påminner kontaktmyndigheten om att nya buller- och skuggmodelleringar ska utarbetas för projektet, om vindkraftverkens placering, höjd eller effekt ändras i den fortsatta planeringen.

Konsekvenser för fågelfaunan

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö ja luonnonvarat

Vaihde 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

Alvar Aallon katu 5
PL 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PL 262, 65101 Vaasa

Pitkänsillankatu 15
PL 77, 67101 Kokkola

NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN, Miljö och naturresurser

Växel 0295 027 500
www.ntm-centralen.fi/sodraosterbotten

Alvar Aallon katu 5
PB 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PB 262, 65101 Vasa

Långbrogatan 15
PB 77, 67101 Karleby

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

I bedömningsbeskrivningen bedöms konsekvenserna av alternativ ALT1 för häckande fåglar som stora negativa och konsekvenserna av alternativ ALT2 som måttligt negativa. Kontaktmyndigheten tolkar att den presenterade konsekvensbedömningen går i rätt riktning, men att den innehåller osäkerheter.

Projektets vindkraftverk är placerade inom, eller i den omedelbara närheten av, områden som i utredningarna avgränsats som fågelmässigt värdefulla. Enligt utredningarna framhövdes dagrovfåglarnas flygningar i mitten av produktionsområdet, där flera kraftverksplatser enligt alternativ ALT1 finns. Den genomförda uppföljningen av dagrovfåglar omfattar osäkerhet, särskilt när det gäller observationerna i projektområdets nordöstra del, på grund av den begränsade sikten.

Kontaktmyndigheten konstaterar att utredningar av skogshönsfåglar och ugglor som gjorts endast under ett år orsakar osäkerhet i konsekvensbedömningen. Bestånden av skogshönsfåglar och ugglor kan variera kraftigt mellan olika år, och material från ett enda år ger ingen heltäckande bild av arternas förekomst i området. Även när det gäller var häckningsplatserna finns för fåglar som är trogna sina häckningsplatser, och vilka konsekvenser som riktas mot dem, finns det osäkerhet på grund av brister i utredningarna.

I bedömningsbeskrivningen bedöms konsekvenserna av elöverföringsrutt ALT-B för den häckande fågelfaunan som stora negativa och konsekvenserna av ALT-A som ringa negativa. Kontaktmyndigheten konstaterar att bedömningen går i rätt riktning. Elöverföringsalternativ ALT-B medför skadliga konsekvenser för fågelfaunan i FINIBA-området i Suupohja samt i Naturaområdet och myrskyddsområdet Varisneva. Konsekvenserna för häckande fåglar i Varisneva har inte granskats i bedömningsbeskrivningen utan endast i Naturabedömningen. Den häckande fågelfaunan är skyddad med stöd av myrskyddsområdets fridlysningsbestämmelser, och de konsekvenser som riktas mot den borde ha bedömts på ett behörigt sätt som en del av bedömningsförfarandet.

I omgivningen kring projektområdet och elöverföringsrutterna finns revir för sekretessbelagda rovfågelarter. Projektet har sannolikt inte i sig någon betydande inverkan på reviren för de sekretessbelagda arterna 1 och 2, eftersom de är belägna flera kilometer från vindkraftverken eller kraftledningarna.

När det gäller den sekretessbelagda arten 1 anser kontaktmyndigheten att den habitat- och flygtäthetsmodellering som använts som underlag för utredningen sannolikt också skulle ha möjliggjort en revirspecifik bedömning av kollisionsrisken. Vindkraftverk har redan tidigare byggts inom artens revir, och detta projekt kommer att öka projektens sammantagna konsekvenser

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

för arten. Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvensbedömningarna av påverkan på artens häckande individer och på att reviren bevaras livskraftiga innehåller osäkerheter. När det gäller flyttande individer kan det, som en sammantagen effekt av projekten över en lång tidsperiod, uppstå större konsekvenser än vad som bedömts. Artens huvudflyttstråk tangerar projektområdet och gör arten särskilt känslig för påverkan.

Elöverföringsalternativet ALT-B är beläget inom reviret för den sekretessbelagda arten 2 och når på en kort sträcka fram till kanten av det kärnrevir som bygger på livsmiljömodellen. Kontaktmyndigheten bedömer att elöverföringens konsekvenser för reviret för den sekretessbelagda arten 2 sannolikt inte blir betydande på grund av den vindkraft som redan tidigare byggts inom reviren och det avstånd som blir kvar till boet. Om elöverföringsalternativet ALT-B väljs för genomförande ska man ändå inom ramen för projektets fortsatta planering, för den ledningssträcka som placeras närmast kärnreviret och med prövning som bygger på livsmiljömodellen, bedöma behovet av fågelmarkörer som minskar kollisionrisken samt deras funktion.

Konsekvenserna för den sekretessbelagda arten 3 innehåller osäkerheter. I den fortsatta planeringen är det skäl att beakta alla boplatser för arten i fråga, även bon som delvis eller helt har rasat, bon som inte har producerat ungar under de senaste tio åren samt konstgjorda bon. Nya individer kan ta i bruk även gamla bon som delvis eller helt har rasat.

De vindkraftsområden som ligger närmast projektområdet är i alternativ ALT2 placerade i öst-västlig riktning och därmed nästan vinkelrätt mot flyttfåglarnas huvudsakliga flyttstråk. Särskilt problematiskt med tanke på konsekvenserna för flyttfåglar är den västra delen av alternativ ALT1, som breddar vindkraftsområdet västerut och samtidigt smalnar av den vindkraftsfria flyttkorridoren i Petalax ådalsområde.

Konsekvenserna av elöverföringsrutterna för flyttfåglar bedöms vara ringa. Kontaktmyndigheten anser att konsekvenserna kan vara större än vad som bedömts, eftersom flyttande arter kan utsättas för en större kollisionrisk än beräknat, särskilt i området Varisneva samt på de ledningssträckor som korsar ådalarna. ALT-A och ALT-B är placerade på flera arters huvudsakliga flyttstråk och i ett ogynnsamt läge i förhållande till de ådalar som styr flyttningen. Dessutom kan andra vindkraftsprojekt i området styra fåglarnas rörelser mot elledningarna. Sammantaget bedöms elöverföringsalternativet ALT-B medföra mer negativa konsekvenser för flyttfåglarna.

Även om man vid placeringen av kraftverken och konstruktionerna har beaktat värdefulla naturobjekt, förändrar genomförandet av projektet hela områdets karaktär från ett skogs- och myrdominerat område till ett kraftigt

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

människopåverkat område. Konsekvenserna kan vara större än beräknat särskilt för arter som undviker mänsklig verksamhet (bl.a. ugglor, tjäder).

För att lindra konsekvenserna för fågelfaunan är det i den fortsatta planeringen skäl att beakta lindringsåtgärder som minskar fåglarnas kollisionrisk med kraftledningskonstruktionerna. Det är särskilt viktigt att beakta kritiska ledningssträckor både med avseende på häckande fåglar och flyttfåglar. Konsekvenserna för fågelfaunan kan också lindras genom att byggandet tidsplaneras utanför häckningssäsongen.

Konsekvenser för landskapet

Kontaktmyndigheten konstaterar att de sammantagna konsekvenserna för landskapet i alternativ ALT1, särskilt i Ribäckens ådalsområde och i Petalax tätort, sannolikt är stora negativa. Osäkerhet i bedömningen av de sammantagna konsekvenserna beror på att konsekvenserna för landskapsområden eller andra värdeobjekt har behandlats knapphändigt i bedömningsbeskrivningen.

Som en åtgärd för att minska landskapskonsekvenserna behandlas i bedömningsbeskrivningen att minska antalet kraftverk och att gruppera kraftverken i tätare grupper. Kontaktmyndigheten konstaterar att man som en lindringsåtgärd för landskapskonsekvenserna också bör granska hur lägre kraftverk påverkar landskapet.

Den planeringsbestämmelse som i Österbottens landskapsplan 2050 har anvisats för projektområdet ska beaktas. Enligt bestämmelsen ska man i den mer detaljerade planeringen säkerställa att vindkraftsbyggandet inte avsevärt försämrar landskapsbilden i områden eller objekt som är värdefulla på riks- eller landskapsnivå eller i en nationellt betydande byggd kulturmiljö.

Även i åsikterna framkom en negativ inställning till projektet och att vindkraftverken placeras för nära bebyggelsen. Enligt resultaten av invånarenkäten är inställningen mest negativ till de landskaps-, buller- och skuggolägenheter som vindkraftverken orsakar. Vindkraftverken upplevs också påverka trivseln i bostadsområdet negativt.

Konsekvenser för skyddsområden

De närmaste kraftverksplatserna i alternativ ALT1 är belägna på cirka 150–200 meters avstånd från det regionala skyddsområde (S2) som i landskapsplanen har markerats med en beteckning för områdesreservering för Unjärv. I alternativ ALT2 ligger det närmaste vindkraftverket och den närmaste servicevägen på cirka 500 meters avstånd från området. Ett genomförande av projektet försämrar sannolikt S2-områdets representativitet och funktionalitet med avseende på fågelfaunan.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

Inom området för alternativ ALT1 finns två privata naturskyddsområden vars skyddsgrund är områdets växtlighet och myrnatur. Konsekvenserna av alternativ ALT1 för de ovan nämnda områdena bedöms vara måttligt negativa. Kontaktmyndigheten konstaterar att bedömningen går i rätt riktning, men att den på grund av planernas översiktliga karaktär är förenad med osäkerhet.

I bedömningsbeskrivningen görs ingen samlad bedömning av konsekvenserna för området Unjärvmossen–Hömosen enligt myrskyddsprogrammets kompletteringsförslag (SSTE). Detta ökar osäkerheten i konsekvensbedömningen. Servicevägarna och jordkablarna inom projektområdet tangerar SSTE-området. Dessutom placeras vindkraftverk inom SSTE-områdets influensområde. Byggnad inom SSTE-området bör i utgångsläget undvikas på grund av de myrnatur- och fågelvärden som området omfattar.

Elöverföringsrutt ALT-B är till stor del belägen inom det nationellt värdefulla fågelområdet Suupohjas skogar (FINIBA), vilket ökar fragmenteringen av området, och den tangerar myrskydds- och Naturaområdet Varisneva, som är fågelmässigt värdefullt. En breddning av ledningskorridoren västerut kan medföra försämrade konsekvenser för området Varisneva.

Konsekvenser för markanvändningen

Den nuvarande landskapsplanen för Österbotten 2050 möjliggör inte alternativ ALT1. I Österbottens landskapsplan är gränsen för ett regionalt betydande vindkraftsområde sju eller fler vindkraftverk.

I alternativ ALT1 är en del av kraftverken placerade så att det inte blir utrymme kvar för det behov av en kraftledningsförbindelse mellan Finland och Sverige som anvisas i Österbottens landskapsplan (Kvarkensförbindelsen).

Elöverföringsalternativ ALT-B tangerar myrskyddsområdet Varisneva. Områdets fridlysningsbestämmelser gör det inte möjligt att placera en luftledning inom myrskyddsområdet och inte heller att röja trädbeståndet eller begränsa tillväxten i kantzonen till kraftledningskorridoren. Flera energiprojekt planerar att genomföra elöverföringen med luftledningar från norr till elstationen i Kärppiö längs den nuvarande kraftledningslinjen. Utrymmet att bredda ledningskorridoren västerut räcker sannolikt till högst en ellinje, eftersom Natura- och myrskyddsområdet Varisneva ligger alldeles intill ledningskorridoren.

I Österbottens landskapsplan betonas samordningen av produktionen, överföringen och lagringen av energi med övrig markanvändning i området. Rekommendationen är att kraftledningarna i första hand ska koncentreras

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

till en gemensam linjekorridor och gemensamma stolpar och att jordkablarna ska användas i mån av möjlighet.

I utkastet till delgeneralplan för Smalmossa anges jordkabel som det primära elöverföringsalternativet från projektområdet till elstationen i Petalax. Om projektet drivs vidare med detta elöverföringsalternativ, som inte ingick i bedömningsförfarandet, ska man säkerställa hos kontaktmyndigheten att den motiverade slutsatsen är aktuell.

Konsekvenser för varg

Enligt bedömningsbeskrivningen sammanfaller vargarnas kärnrevir sannolikt med de tysta områden som anvisas i landskapsplanen. Alternativ ALT1 ligger i den omedelbara närheten av de tysta områdena och kan därmed minska vargarnas användning av revirets kärnområde. Dessutom påverkas vargarnas revir också av andra vindkraftsprojekt i området, som tillsammans splittrar vargarnas och andra stora rovdjurs revir och på grund av undvikandeeffekter kan driva bort djuren från området.

Sammantagna konsekvenser

Sammantagna konsekvenser uppstår särskilt tillsammans med vindkraftsparkerna Långmossen och Ribäcken. De sammantagna konsekvenserna framhävs i alternativ ALT1 på grund av det större antalet kraftverk. Negativa konsekvenser riktar sig särskilt mot människors livsförhållanden och trivsel, landskapet samt fågelfaunan. Särskilt i alternativ ALT1 kan splittringen av livsmiljöer försämra olika arters möjligheter att förekomma i området.

Konsekvenser för klimatet

I bedömningsbeskrivningen har klimatutsläppen satts i relation till regionala och lokala utsläppsuppgifter, men inte till exempel till regionala eller lokala klimatmål. Regionala mål behandlas inte heller. Utsläppsminskningarna jämförs med att ersätta icke önskvärda bränslen. Inom EU träder ett förbud mot stenkol i kraft år 2029, och att jämföra med stenkol ger därför en snedvriden bild av utsläppsminskningarnas storlek.

Om projektet inte genomförs kan man inte tala om kompensation, eftersom klimatfördelar och klimatolägenheter ska behandlas separat. Förnybar energiproduktion kan inte ersätta avskogning och beskogning kan inte ersätta förnybar energi.

Till skillnad från vad som sägs i bedömningsbeskrivningen kan kraftledningarnas klimatkonsekvenser inte anses vara entydigt positiva, eftersom kraftledningarna i sig inte producerar utsläppsfri el utan endast överför den. Dessutom ingår det i planerna för alternativen i detta projekt

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

luftledningarna som är tiotals kilometer långa och som placeras på skogsmark, vilket medför bortfall av kolsänkor och kolförråd.

Övriga konsekvenser

Med beaktande av de föreslagna lindringsåtgärderna förväntas inga betydande konsekvenser för vegetationen och naturtyperna. I den fortsatta planeringen ska man dock beakta fridlysningsbestämmelserna för hotade växter.

I bedömningsbeskrivningen konstateras att projektområdet och elöverföringsalternativen är belägna inom förekomstzonen för sura sulfatjordar. Inom projektområdet planeras åtgärder som kräver grävning i områden där det finns en måttlig sannolikhet för förekomst av sura sulfatjordar eller där det kan finnas förekomster av svartskiffer. Lindringsåtgärderna för surhetsskador har presenterats på en mycket allmän nivå i bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten konstaterar att man i den fortsatta planeringen ska beakta sannolikheten för förekomst av sura sulfatjordar och svartskiffer samt konkreta metoder för att förebygga surhetsskador. Bedömningen i beskrivningen, enligt vilken konsekvenserna för ytvatten inte är betydande, förverkligas endast om man använder rätt slags lindringsåtgärder och förhindrar att surt avrinningsvatten når vattendrag.

Längs båda elöverföringsrutterna finns en bäck som har utpekats som en naturtyp som bör beaktas och i vars närhet sannolikheten för sura sulfatjordar är stor eller måttlig. Naturtillståndet i bäckfåror som omfattas av vattenlagen (VL 3 kap. 2 §) får inte försämrats, och därför ska man i den fortsatta planeringen utreda behovet av tillstånd enligt vattenlagen i detta avseende.

Konsekvenser för ytvatten kan uppstå om vindkraftverk placeras så att byggandet orsakar erosion och därigenom utsläpp av fasta partiklar och näringsämnen till ytvatten. Projektområdet ligger till stor del inom avrinningsområden som är översvämningsskänsliga, och därför bör man i den fortsatta planeringen beakta åtgärder som bromsar flödet för att minska konsekvenserna.

Elöverföringsalternativ ALT-B korsar den nedre delen av Närpes å, där det naturligt förekommande öringbeståndet är akut hotat. I bedömningsbeskrivningen anges som lindringsåtgärd att man genom omsorgsfull planering av byggandet undviker betydande konsekvenser för vattenkvaliteten och fiskbeståndet. Kontaktmyndigheten anser att det är mycket viktigt att lindringsåtgärderna används.

Naturbedömning (utlåtandena i sin helhet som bilaga)

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

*Forststyrelsen***Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA)**

Forststyrelsen anser att slutsatserna i bedömningen sannolikt går i rätt riktning när det gäller de fågelarter som ligger till grund för skyddet av Naturaområdet. Bedömningen är dock förknippad med osäkerheter, vilket innebär att det inte i alla avseenden är möjligt att utesluta betydande konsekvenser. Osäkerheterna beror dels på andra projekt som är belägna i området och deras sammantagna konsekvenser, dels på bristen på uppgifter om Naturaområdets fågelfauna. För att minska osäkerheterna anser Forststyrelsen att Naturabedömningen ska kompletteras enligt följande:

- Komplettering av artuppgifterna för tjäder och berguv för att fastställa riskerna för Naturaområdet Kackurmossen och minska osäkerheterna i konsekvensbedömningen
- Utredning av planeringssituationen för vindkraftsprojektet i Korsbäck och vid behov komplettering av Naturabedömningen så att projektet beaktas heltäckande i bedömningen av sammantagna konsekvenser
- Komplettering av bedömningen av sammantagna konsekvenser med avseende på elöverföringsförbindelser som placeras i närheten av Kackurmossen.

Naturabedömningen har utarbetats för alternativ ALT1. Konsekvenserna av alternativ ALT2 är avsevärt mindre än i alternativ ALT1, eftersom vindkraftverk i ALT2 placeras endast i produktionsområdets nordvästra hörn. Även avståndet från kraftverken till Naturaområdet (minst 6 km) är i alternativ ALT2 större än i alternativ ALT1, vilket minskar projektets konsekvenser. Konsekvenserna av alternativ ALT2 granskas inte separat i Naturabedömningen, och därför går det inte att uttala sig direkt om dem utifrån Naturabedömningen.

Varisneva (FI0800015, SAC)

Forststyrelsen anser att Naturabedömningen för Varisneva Naturaområde har utarbetats på behörigt sätt och att bedömningen i enlighet med naturvårdslagen granskar de naturvärden som ligger till grund för skyddet av området. Forststyrelsen anser att den planerade kraftledningen (alternativ ALT-B) sannolikt inte medför betydande konsekvenser för de naturtyper som ligger till grund för skyddet av Naturaområdet i Varisneva.

Den häckande fågelfaunan ingår inte i skyddsgrunderna för Naturaområdet i Varisneva. Forststyrelsen uttalar sig ändå i detta utlåtande om projektets konsekvenser för den häckande fågelfaunan i Varisneva, eftersom konsekvenserna inte granskas separat i bedömningsbeskrivningen.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

Forststyrelsen bedömer att kraftledningsprojektets konsekvenser för den häckande fågelfaunan i Varisneva i huvudsak riktar sig mot arter som är typiska för skogsmiljöer, bland annat tjäder, vilket också identifieras i Naturabedömningen. Konsekvenserna beror i första hand på att skogsområden i Naturaområdets omgivning används för byggande, vilket försvagar skogsarternas tillstånd bland annat till följd av förändringar i livsmiljöerna och ökad mänsklig aktivitet. Konsekvenserna minskar av att kraftledningen placeras i anslutning till en befintlig luftledning.

I Naturabedömningen föreslås som lindringsåtgärder att byggtiden begränsas till tiden utanför fåglarnas häckningsperiod (15.4–30.7) samt att kraftledningen förses med fågelmarkörer. Forststyrelsen anser att dessa åtgärder är värda att understöda, även om de inte direkt kan förebygga alla konsekvenser som projektets genomförande orsakar för den häckande fågelfaunan i området. Att genomföra elöverföringen med en 400 kV kraftledning är inte nödvändigtvis möjligt på grund av fridlysningsbestämmelserna för myrskyddsområdet i Varisneva. När det gäller myrskyddsområdets fridlysningsbestämmelser hänvisar Forststyrelsen till sitt utlåtande om bedömningsbeskrivningen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten

Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA)

Utifrån etablerad rättspraxis förutsätter försiktighetsprincipen vid Naturabedömningar att betydande konsekvenser kan uteslutas på ett sätt som inte lämnar utrymme för tvivel (bl.a. HFD 2020:3). NTM-centralen påpekar att även om konsekvenserna bedöms som icke betydande, kan ringa eller måttliga konsekvenser för många naturtyper eller arter enligt kommissionens tolkningsanvisningar ändå försämra områdets ekologiska struktur och funktion avsevärt.

NTM-centralen anser att den framlagda konsekvensbedömningen, såsom tidigare konstaterats i utlåtandet, innehåller osäkerheter när det gäller projektets egna effekter. Framför allt är det oklart hur betydande den försämring blir som uppstår till följd av projektens sammantagna effekt och hur omfattande denna försämring är när den granskas över olika tidshorisonter. Detta gäller arter som rastar i Naturaområdet, arter som jagar utanför Naturaområdet samt de arter i fågeldirektivets bilaga I som har identifierats som störningskänsliga för splittring av skogsområden och för vindkraftens effekter. Betydande negativa konsekvenser av de sammantagna konsekvenserna kan enligt bedömningen realiseras för en del av de arter som ligger till grund för skyddet redan om projektet i Korsbäck genomförs. Därför ska den projekthelhet som nu bedöms, i enlighet med försiktighetsprincipen, bedömas som betydligt försämrande.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

Enligt 39 § i naturvårdslagen får en myndighet inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt eller godkänna eller fastställa en plan, om bedömnings- och utlåtandeförfarandet enligt 35 § 1 och 2 mom. visar att projektet eller planen betydligt försämrar de naturvärden för vilkas skydd området införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000. Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. får dock tillstånd för ett projekt som i övrigt uppfyller de förutsättningar som föreskrivs i lagstiftningen beviljas eller en plan godkännas eller fastställas, om det inte finns någon alternativ lösning för projektet eller planen och statsrådet vid allmänt sammanträde beslutar att projektet eller planen ska genomföras av tvingande skäl som rör ett ytterst viktigt allmänt intresse.

Varisneva (FI0800015, SAC)

NTM-centralen konstaterar att projektets konsekvenser för den särskilt skyddsvärda naturtypen högmossar, som ligger till grund för skyddet, inte kan bedömas fullständigt eftersom utredningen av avrinningsvattnens effekter är bristfällig. Bedömningen måste därför kompletteras med en för ändamålet lämplig metod som gör det möjligt att uppskatta mängden avrinningsvatten, de mängder fasta partiklar och lösta ämnen samt näringsämnen som vattnet transporterar, samt förändringens storlek och betydelse.

Bedömningen ska också omfatta den olägenhet som projektet kan medföra för restaureringsåtgärderna. Projektets randeffekter blir sannolikt mindre än betydande, men de är inte önskvärda med beaktande av de övriga mindre försämrande effekter som projektet samt andra pågående projekt i området medför.

NTM-centralen bedömer att de sammanlagda effekterna av projektet och andra projekt kan ge upphov till en påverkan på områdets fågelfauna som kan bli mer än ringa. Då kan de naturtyper som ligger till grund för skyddet bevaras, men de arter som hör till de skyddade naturtyperna kan ta skada i området. Projektets egna negativa konsekvenser utgör dock sannolikt inte någon betydande olägenhet för områdets fågelfauna, om de planerade åtgärderna för att lindra skadeverkningarna genomförs i sin helhet. Om alla de olika projekt som planeras för området genomförs utsätts områdets fågelfauna dock för en betydande belastning, som detta projekt ytterligare ökar.

Utredningsuppgifterna om projektet ska kompletteras på det sätt som nämnts när det gäller dagvatten, men i allmänhet kan NTM-centralen konstatera att konsekvenserna av en 110 kV ellinje är mindre än konsekvenserna av en 400 kV linje och att 110 kV-alternativet medför mindre påverkan på området.

16.12.2025

EPOELY/364/2024

Offentlig

FRÅGOR SOM BÖR BEAKTAS I DEN FORTSATTA BEHANDLINGEN AV PROJEKTET

Bedömningsbeskrivningen och denna motiverade slutsats från kontaktmyndigheten ska bifogas tillståndsansökan för projektet. Tillståndsmyndigheten får inte bevilja tillstånd att genomföra projektet eller fatta något annat motsvarande beslut innan den fått tillgång till bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen. Den motiverade slutsatsen ska bifogas tillståndsbeslutet och resultaten av det samråd som berör bedömningen ska beaktas på ändamålsenligt sätt i beslutet. I beslutet ska det framkomma hur bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen har beaktats.

Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är uppdaterad i samband med att beslut fattas om tillståndsärendet. Innan tillståndsärendet blir aktuellt kan den projektansvariga vid behov begära att kontaktmyndigheten framför sin syn på om den motiverade slutsatsen är uppdaterad. Behovet av att uppdatera den motiverade slutsatsen kan bli aktuellt till exempel om projektet har ändrats eller om det gått en lång tid sedan bedömningen.

INLÄMNANDE AV MOTIVERAD SLUTSATS OCH INFORMATION OM DETTA

Kontaktmyndigheten skickar sin motiverade slutsats, kopior av de utlåtanden och åsikter som den har fått om bedömningsbeskrivningen samt de utlåtanden som lämnats om Naturabedömningarna till den som ansvarar för projektet.

Den motiverade slutsatsen lämnas samtidigt för kännedom till myndigheter som handlägger projektet, kommuner inom influensområdet, landskapsförbunden och andra behöriga myndigheter.

Den motiverade slutsatsen samt de utlåtanden och åsikter som inkommit finns till påseende på miljöförvaltningens webbplats på adressen <https://www.ymparisto.fi/homossen-tuulivoima-YVA> samt på myndighetens webbplats i 30 dagar på adressen www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa till och med 31.12.2025 och från och med 1.1.2026 på adressen www.lv.vi > Aktuellt.

PRESTATIONSavgift, FASTSTÄLLANDE AV DEN OCH MÖJLIGHET ATT ÖVERKLAGA avgiften

Prestationsavgiften är 11 400 euro.

Avgiften som tas ut för kontaktmyndighetens motiverade slutsats har fastställts i enlighet med avgiften för ett krävande projekt (24 – 32

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, Ympäristö ja luonnonvarat

Vaihde 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

Alvar Aallon katu 5
PL 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PL 262, 65101 Vaasa

Pitkäsillankatu 15
PL 77, 67101 Kokkola

NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN, Miljö och naturresurser

Växel 0295 027 500
www.ntm-centralen.fi/sodraosterbotten

Alvar Aallon katu 5
PB 156, 60101 Seinäjoki

Wolffskavägen 35
PB 262, 65101 Vaasa

Långbrogatan 15
PB 77, 67101 Karleby

16.12.2025

EPOELY/364/2024
Offentlig

dagsverken). Avgiften fastställs enligt förordningen om NTM-centralernas avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställandet av den avgift som tas ut för den motiverade slutsatsen kan yrka på rättelse hos NTM-centralen till och med 31.12.2025 eller från och med 1.1.2026 hos Tillstånds- och tillsynsverket, inom sex månader från den dag då denna motiverade slutsats gavs.

BESTÄMMELSER SOM TILLÄMPATS

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 19 och 23 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 4 §

Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Statsrådets förordning (794/2024) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer år 2025 2 §.

Ärendet har behandlats inom ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid NTM-centralen i Södra Österbotten.

Ärendet har föredragits av överinspektör Katja Haukilehto och avgjorts av ledande expert Jutta Lillberg-Puskala.

Denna handling har godkänts elektroniskt i ämbetsverkets ärendehanteringssystem. En anteckning om elektroniskt godkännande finns på sista sidan av dokumentet.

Bilagor

Bilaga 1 NTM-centralen i Södra Österbottens utlåtande om de bedömningar enligt 35 § 2 mom. i naturvårdslagen som gäller vindkraftsprojektet Hömossen och dess konsekvenser för Naturaområdena Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA) och Varisneva (FI0800015, SAC)

Bilaga 2 Forststyrelsens utlåtande om de bedömningar enligt 35 § 2 mom. i naturvårdslagen som gäller vindkraftsprojektet Hömossen och dess konsekvenser för Naturaområdena Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA) och Varisneva (FI0800015, SAC)

Bilaga 3 Inkomna utlåtanden och åsikter

Bilaga 4 Begäran om omprövning av avgiften

Anvisningar om hur man begär omprövning av en prestationsavgift

1 Omprövningsmyndighet

Man kan skriftligen begära omprövning av prestationsavgiften som är meddelad i beslutet hos Tillstånds- och tillsynsverket.

2 Tidsfristen för omprövningsbegäran

En skriftlig begäran om omprövning ska göras inom **sex månader** (6 mån.) efter påförandet av avgiften (beslutsdatumet). Dagen då beslutet fattades beaktas inte vid beräkningen av tidsfristen. Om tidsfristens sista dag är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag slutar tidsfristen för omprövningsbegäran den första vardagen därefter.

3 Inlämning av omprövningsbegäran

Begäran om omprövning riktas till Tillstånds- och tillsynsverket och skickas till **Tillstånds- och tillsynsverkets ärendeadress** som anges i slutet av denna handling.

Skrivelsen kan lämnas personligen eller av ett ombud eller en annan laglig företrädare. På avsändarens eget ansvar kan skriften skickas per post eller e-post, som fax eller med bud. Begäran om omprövning ska vara inlämnad till Tillstånds- och tillsynsverket senast den sista dagen för tidsfristen för begäran om omprövning före kl. 16.15.

4 I omprövningsbegäran bör anges

- namn och hemkommun för den som begär omprövning
- om talan för den som begär omprövning förs av en laglig representant eller ett ombud eller om någon annan skrivit omprövningsbegäran ska också den personens namn och hemkommun anges
- postadress, telefonnummer och e-postadress till vilka meddelanden om ärendet kan förmedlas till den som begär omprövning
- beslutet som prestationsavgiften i begäran gäller med diarienummer
- vilka ändringar man kräver i prestationsavgiften; och
- motiveringarna till varför man begär omprövning

4.1 Bilagor till omprövningsbegäran

Till omprövningsbegäran ska bifogas

- originalet eller en kopia av Tillstånds- och tillsynsverkets beslut
- eventuella handlingar som den som begär omprövning hänvisar till som stöd för sin begäran om de inte redan tidigare är överlämnade till myndigheten

- ombudets fullmakt då ombudet inte är en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd avsett i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011)

Ombudet behöver inte lämna in fullmakten om ett elektroniskt dokument som omfattar en utredning av ombudets behörighet är skickat till myndigheten. Om myndigheten har anledning att betvivla ombudets behörighet eller behörighetens omfattning kan den dock förordna att fullmakten ska lämnas in (9 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) (534/2016)).

4.2 Underskrift

Den som begär omprövning, en laglig företrädare eller ett ombud ska underteckna omprövningsbegäran.

Ett elektroniskt dokument som inkommit till myndigheten behöver inte kompletteras med underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och det inte finns anledning att betvivla handlingens autenticitet och integritet (9 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) (534/2016)).

Tillstånds- och tillsynsverket

Postadress: PB 20, 13035 LVV

Telefon: 0295 254 000

registratur@lvv.fi | lvv.fi

Sekretessbelagda handlingar ska inte skickas som vanlig e-post, utan de ska skickas som säker e-post (<https://turvaviestilvv.fi>)

Besöksadress: Yliopistonkatu 38, 33100 Tampere

Kontaktuppgifter till andra verksamhetsställen finns på lvv.fi